

پیش بینی تمایزی اعتیاد به پورنوگرافی: بر اساس کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و

مشکلات در برقراری صمیمیت

Differential Prediction Addiction: Based on the Quality of Communication in Family of Origin and Difficulties in Intimacy

Asem Esmaeili *

Master in Family Counseling, Department of Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.
asem.esmaeili@gmail.com

Dr. Kiumars Farahbakhsh

Associate Professor of Counseling, Department of Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

Dr. Asiye Shariatmadar

Assistant Professor of Counseling, Department of Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

عاصم اسماعیلی (نویسنده مسئول)

کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، گروه مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

دکتر کیومرث فرحبخش

دانشیار مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

دکتر آسیه شریعتمدار

استادیار مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

Abstract

The spread of technology in the present time has caused new issues and problems, one of which is the increasing and easier access of people to sexual content, including pornography, which has many destructive effects. The aim of the present study was to predict the differentiation of pornography addiction based on the quality of communication in families of origin and difficulties in intimacy in men in Tehran. The research was descriptive and correlational and the population study included were men above 18, in Tehran in 2020-2021. 200 people were selected by voluntary (online) sampling as a research sample. In order to collect data from the problematic consumption scales of pornography (Bóthe, & et al, 2018; PPCS), the main family quality subscale of the Relationship Scale (Busby, Holman, & Taniguchi, 2001; FOO) and the fear of intimacy (Descutner, & Thelen, 1991; FIS) were used. The discriminant analysis method was used to analyze the data. Results: The results showed that the quality of communication of the main family and problems in establishing intimacy are able to predict group membership of boys and men with pornography addiction and without pornography addiction ($p < 0.01$). Therefore, it can be concluded that with the decrease in the quality of communication in families of origin and the increase in difficulties in intimacy, the use of pornography will increase.

Keywords: Pornography Addiction, Quality of Communication in Family of Origin, Difficulties in Intimacy.

چکیده

گسترش فناوری در عصر حاضر موجب مسائل و مشکلات جدیدی شده است که یکی از آن‌ها دسترسی هر چه بیشتر و راحت‌تر افراد جامعه به محتوای جنسی از جمله پورنوگرافی است، که اثرات مخرب بسیاری را به دنبال دارد. هدف پژوهش حاضر، پیش‌بینی تمایزی اعتیاد به پورنوگرافی بر اساس متغیرهای کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت مردان شهر تهران بود. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود و جامعه پژوهش شامل مردان ۱۸ سال به بالای شهر تهران در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بود. تعداد ۲۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری داوطلبانه (اینترنتی) به‌عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. به‌منظور گردآوری داده‌ها از مقیاس‌های مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی (بوث و همکاران، ۲۰۱۸؛ PPCS)، خرده مقیاس کیفیت خانواده اصلی مقیاس ارتباط (بازبی، هولمن و تانیگوجی، ۲۰۰۱؛ FOO) و ترس از صمیمیت (دسکاتنر و ثلن، ۱۹۹۱؛ FIS) استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل تمیز استفاده شد. نتایج تحلیل تمیز نشان داد که کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت قادر به پیش‌بینی عضویت گروهی پسران و مردان دارای اعتیاد به پورنوگرافی و بدون اعتیاد به پورنوگرافی هستند ($p < 0.01$). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که با کاهش کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و افزایش مشکلات در برقراری صمیمیت فرد میزان استفاده وی از پورنوگرافی افزایش پیدا خواهد کرد.

واژه‌های کلیدی: اعتیاد به پورنوگرافی، کیفیت ارتباطی خانواده اصلی، مشکلات در برقراری صمیمیت.

در دهه‌های گذشته، استفاده از پورنوگرافی^۱ در بین جمعیت بزرگسال، جوانان و حتی کودکان و نوجوانان افزایش چشم‌گیری داشته است (لوچزاک، وویچک و گولا، ۲۰۱۹). بر طبق آخرین آمارهای یک وبسایت مشهور در زمینه پورنوگرافی (پورن‌هاب، ۲۰۱۹)، در این سال بیش از ۴۲ میلیارد بار از این وبسایت بازدید شده، یعنی به‌طور متوسط روزانه ۱۱۵ میلیون نفر از این وبسایت بازدید کرده و بیش از ۱۳۰۰ جست‌وجو در هر ثانیه انجام شده است. به‌طور کلی، پورنوگرافی به مطالب مکتوب یا محتوای تصویری با ماهیت صریح جنسی اشاره دارد که برای برانگیختن احساسات جنسی در خواننده یا بیننده در نظر گرفته شده است. نتایج یک نظرسنجی نشان می‌دهد که بخش اعظمی از مردان (۷۰٪-۳۰) به‌طور مرتب از پورنوگرافی استفاده می‌کنند، در حالی که بر طبق این گزارش فراوانی استفاده از پورنوگرافی در بین زنان حدوداً ۱۰٪ گزارش شده است (کروس، استرجن و پوتنزا، ۲۰۱۸). علی‌رغم مزایای گزارش شده توسط افرادی که به‌صورت تفریحی و سرگرمی از پورنوگرافی استفاده می‌کنند، برخی افراد در کنترل استفاده از پورنوگرافی مشکل داشته و قادر نیستند میزان استفاده خود را مدیریت نمایند (کروس، مشبرگ-کوهن، مارتینو، کوئینوز و پوتنزا، ۲۰۱۵). برای این افراد، استفاده اجباری از پورنوگرافی در اکثر اوقات با بی‌تابی زیاد (ولع)، کاهش خودکنترلی، مشکلات اجتماعی، شغلی و رابطه‌ای و همچنین برای مقابله با اضطراب یا حالت ملامت مشخص می‌شود. علاوه بر این، استفاده اجباری از پورنوگرافی اغلب در افرادی دیده می‌شود که به‌دنبال رفتارهای اجباری جنسی هستند (کروس و همکاران، ۲۰۱۵). پژوهش‌ها بر روی افراد درگیر با پورنوگرافی نشان می‌دهد که تأثیرات نامطلوب این رفتار در ابعاد مختلفی از جمله پیامدهای اجتماعی، از قبیل: جدایی از خانواده و دوستان؛ پیامدها و مشکلات هیجانی، از قبیل: احساس تنهایی، شرمساری، دشواری در تنظیم هیجانات و از دست دادن عزت نفس؛ پیامدهای قانونی، از قبیل: قربانی کردن کودکان و نوجوانان در تالارها و چتروم‌های جنسی و رفتارهای پدوفیلیایی؛ و پیامدهای کاری و مالی، از قبیل: از دست دادن شغل یا از دست دادن بهره‌وری به‌دلیل انجام اعمال جنسی هنگام کار، مثلاً: جست‌وجو در اینترنت برای پورنوگرافی یا وسواس فکری درباره انجام اعمال جنسی هنگامی که سر کار هستند (دافی، دوسون و داس‌نایر، ۲۰۱۶)، به‌طور ویژه، پیامدهای جسمی، از قبیل: خطر افزایش احتمال برای ابتلا به ایدز و عفونت‌های منتقله آمیزشی شناسایی شده است (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۱۹). همچنین پژوهش‌های متعددی نشان داده‌اند که تماشای پورنوگرافی با انحرافات جنسی، رفتارهای جنسی پرخطر، استمنای مزمن، افسردگی، کناره‌گیری اجتماعی و افزایش احتمال سوءمصرف مواد و الکل رابطه دارد (رایت، توکناگا، کروس و کلان، ۲۰۱۷). در پژوهش‌های انجام گرفته نیز، رابطه بین تماشای پورنوگرافی با خشونت علیه زنان، شیء‌انگاری زنان، پریشانی زناشویی و رضایت جنسی پایین نیز مورد تأیید قرار گرفته است (میلان، رایت و استالهورف، ۲۰۲۰؛ پری، ۲۰۲۰).

خانواده اصلی^۱ یک سیستم مهم در زندگی افراد بوده که تأثیر آن بر چرخه زندگی بسیار گسترده است و می‌تواند تعاملات و ارتباطات فرد را تحت‌الشعاع خود قرار دهد (پریوست، ناریسو، گونکالوز و پریرا، ۲۰۱۶). این روابط اولیه در خانواده اصلی در تعامل با سایرین و برقراری روابط صمیمانه و عاشقانه نیز اثرگذار بوده و می‌تواند بر این روابط خاص، اثرگذار باشد (پیترسون، پیوگ، لوکز و شافر، ۲۰۱۸). بر طبق نظریه جامعه‌پذیری، ساختار واقعی خانواده اصلی روابط آینده فرزندان را تحت تأثیر قرار می‌دهد زیرا الگویی برای "چگونه بودن" در روابط فراهم می‌کند (رولینز، ویلیامز و سیمز، ۲۰۱۸). نگرش و رفتارهای جنسی فرد تحت تأثیر پویایی سیستم خانواده قرار می‌گیرد و همچنین این سیستم متأثر از تمایلات جنسی اعضای خود می‌باشد (استریت، سندبرگ، لارسون و هارپر، ۲۰۱۵). کیفیت روابط کلی

1- pornography

2- Lewczuk, Wojcik, & Gola

3- pornhub

4- Kraus, Sturgeon, & Potenza

5- Meshberg-Cohen, Martino, & Quinones

6- Duffy, Dawson, & Das Nair

7- world health organization

8- Wright, & Klann

9- Milas, & Štulhofer

1 - Perry

0

1 - Family of Origin

1

1 - Prioste, Narciso, Gonçalves, & Pereira

2

1 - Peterson, Peugh, Loucks, & Shaffer

3

1 - Rollins, Williams, & Sims

4

1 - Strait, Sandberg, Larson, & Harper

5

خانواده و همچنین کیفیت روابط خاص والدین-کودک نشان داده است که کیفیت این روابط با تأخیر در اولین رابطه جنسی دهانی و مقاربت واژینال همراه است (کرووس، ون رایزن و دیشن، ۲۰۱۴). پرایس و هاید (۲۰۱۱) به‌طور خاص نشان داده‌اند که نوجوانانی که روابط مادر-فرزند را با تعارض زیاد، حمایت کم، انتقاد زیاد و درک این‌که این رابطه با وجود این درگیری‌ها ادامه نخواهد داشت، بیشتر احتمال دارد که در سنین جوانی اقدام به برقراری رابطه جنسی با افراد دیگر کنند. یکی از توضیحات احتمالی این رابطه ممکن است این باشد که افراد دارای تجربیات پایین از کیفیت خانواده خود ممکن است که با ایجاد روابط خارج از خانواده به دنبال برآورده کردن نیازهای صمیمیت برآورده نشده خود باشند (به‌عنوان مثال، روابط عاشقانه)، و از این طریق فرصت بیشتری برای برآورده کردن آن‌ها با شرکا و رفتارهای جنسی فراهم آوردند (مارین، کربی، هیدس، کایل و گومز، ۲۰۰۶). در پژوهش ریچاردسون، سیمونز و فوچرس (۲۰۱۷)، نشان داده شد که بین رابطه خصومت‌آمیز و درگیری والدین با یکدیگر، سبک فرزندپروری متناقض و سخت‌گیرانه در قبال کودکان با رفتارهای اجباری جنسی در مردان بزرگسالان ارتباط مستقیم و غیرمستقیم دارد. همچنین در پژوهش آستل، لئون‌هارد و ویلیبی (۲۰۲۰) مشخص شده است که کیفیت خانواده اصلی، تعامل و ارتباط آن‌ها با فرد (مخصوصاً والدین) و سن ترک خانه و والدین، می‌تواند پیش‌بینی‌کننده رفتارهای جنسی آینده فرد از جمله؛ رابطه جنسی واژینال، رابطه جنسی مقعدی، رابطه جنسی دهانی، استمناء و استفاده از پورنوگرافی باشد.

مارشال^۱ و مارشال (۲۰۱۰) ادعان می‌کنند؛ دل‌بستگی‌های نامناسب دوران کودکی و عدم ظرفیت صمیمیت در بزرگسالی برای پیوند-های اساسی در زنجیره تحولی زمینه‌ساز ظهور یک وضعیت جنسی نامناسب و انحرافی خواهد بود. و این‌که غالب افراد درگیر در روابط انحرافی جنسی و مجرمان جنسی، در زندگی خود درگیر مسائل ناشی از سبک‌های دل‌بستگی ناایمن و ناکارآمد، احساس تنهایی و عدم صمیمیت هستند. یکی از مصادیق مشکلات در برقراری صمیمیت نیز، ترس از صمیمیت بوده که به‌منزله ظرفیت محدود فرد و بازداری عاطفی وی برای به اشتراک گذاردن افکار و احساسات شخصی با فرد مهم و نزدیک می‌باشد. که پژوهش‌ها مؤید این نکته است که دلیل اصلی این بازداری عاطفی و هیجانی، اضطراب است که در تمام ابعاد روابط خود را نشان می‌دهد (اگان و هال، ۲۰۱۸؛ رونر، فیلس، ملندز-رودس، کویومسیو، ماچادو، روزاک و همکاران، ۲۰۱۹). واینستین، زولک، بابکین، کوهن و لوجویبا (۲۰۱۵) نیز بیان می‌کنند که پورنوگرافی آنلاین و فعالیت‌های جنسی اینترنتی، به افرادی که در دل‌بستگی مشکل داشته که به موجب آن از صمیمیت و صمیمی شدن جلوگیری می‌کنند، می‌توانند در مکانی جایگزین که گرمی، محبت و تعهد را لازم ندارد، به برقراری ارتباط بپردازند. از ویژگی‌های جذاب این مسئله این است که هیچ نیازی به انجام عمل جنسی نبوده و بنابراین فرد از اضطراب عملکردی و کارکردی نمی‌ترسد. و در نهایت آن‌ها مشخص می‌کنند که بین اعتیاد به پورنوگرافی و فعالیت‌های جنسی آنلاین با مشکلات مربوط به صمیمیت یک ارتباط قوی دو سویه وجود داشته که به موجب آن، مشکلات مربوط به صمیمیت در روابط نزدیک می‌تواند اعتیاد به پورنوگرافی را پیش‌بینی کرده و از طرفی دیگر، اعتیاد به پورنوگرافی توانایی پیش‌بینی مشکلات صمیمیت را دارا می‌باشد؛ که متعاقب با آن کاهش در رضایت جنسی زناشویی و صمیمیت جنسی و در مواردی با افزایش احتمال ارتباطات جنسی متعدد عاری از صمیمیت همراه خواهد بود. همچنین استفاده از پورنوگرافی در مردان با موارد مختلف عدم صمیمیت عاطفی و دشواری در روابط بین فردی ارتباط دارد (بورگانا، مک‌درموت، بری و برونینگ، ۲۰۲۰).

با توجه به افزایش استفاده از پورنوگرافی و اثرات چشمگیر آن بر روی جنبه‌های مختلف سلامتی افراد از جمله سلامت روانی، جسمی، عاطفی و اجتماعی لازم است که در این موضوع پژوهش‌هایی صورت گرفته تا عوامل زمینه‌ای این مسئله مورد کاوش قرار گیرند. پورنوگرافی به‌عنوان نمایش تصویری (نادرست) از رابطه جنسی، با عینی‌سازی مفهوم فرد از روابط جنسی، که به نوبه خود نگرش‌ها و رفتارهای جنسی

1- Caruthers, Van Ryzin, & Dishion

2- Price, & Hyde

3- Marín, Kirby, Hudes, Coyle, & Gómez

4- Richardson, Simons, & Putris

5- Astle, Leonhardt, & Willoughby

6- Marshall

7- sex offenders

8- fear of intimacy

9- Ogan, & Hall

1 - Rohner, Filus, Melendez-Rhodes, Kuyumcu, Machado, Roszak, & et al

0

1 - Weinstein, Zolek, Babkin, Cohen, & Lejoyeux

1

1 - Borgogna, McDermott, Berry, & Browning

2

را تغییر می‌دهد، روابط جنسی را تحریف می‌کند. که این مسئله با توجه به قدرت تخریب‌گری زیاد و عمیق پورنوگرافی تهدیدی بزرگ برای فرد، ازدواج، خانواده و فرزندان می‌باشد. پژوهش‌ها نشان داده است که مصرف پورنوگرافی با نگرش‌ها و رفتارهای حمایت از خشونت علیه زنان و ارتکاب یا تلاش برای ارتکاب یک تجاوز جنسی یا درگیر شدن در رفتارهای پرخطرانه جنسی ارتباط دارد (فوبرت و برایدگس، ۲۰۱۷؛ د هیر، پرایر و هوگ، ۲۰۲۰). استفاده از پورنوگرافی توسط مردان افکار منفی نسبت به شریک زندگی خود را افزایش داده و بالعکس، ثبات رابطه را تهدید کرده و میزان جدایی و طلاق را افزایش می‌دهد. استفاده از پورنوگرافی می‌تواند به صورت مستقیم تعهد در روابط عاشقانه را تضعیف کرده و آن را تخریب کند. همچنین پورنوگرافی می‌تواند با کاهش میزان تعهد باعث افزایش رفتارهای فرا دونفره از جمله خیانت شود. در کل به نظر می‌رسد که پورنوگرافی با تحت تأثیر قرار دادن تعهد، نقش پررنگی بر روی روابط عاشقانه دارد (لمبرت، نگش، استیلمن، آلمستد و فینچم، ۲۰۱۲). بنابراین، پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی بر اساس کیفیت ارتباطی خانواده‌ی اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت مردان شهر تهران انجام شد.

روش

پژوهش حاضر یک پژوهش توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه مردان بالای ۱۸ سال شهر تهران در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بود. از بین این افراد تعداد ۲۰۰ نفر به شیوه داوطلبانه (اینترنتی) با استفاده از فضای مجازی و از طریق پلتفرم‌های اینستاگرام، تلگرام و واتس‌آپ انتخاب شدند. ملاک‌های ورود این افراد شامل جنسیت مذکر، داشتن حداقل سنی ۱۸ سال و ساکن بودن در شهر تهران بوده و همچنین ملاک‌های خروج نیز شامل پرسشنامه‌های ناقص و یا مخدوش بود. تمامی اطلاعات گردآوری شده از افراد بدون نام و مشخصات هویتی بوده تا هویت حقیقتی آن‌ها برای هیچ فردی مشخص نباشد، تنها پژوهش‌گران این پژوهش به داده‌ها دسترسی داشته و هیچ فرد دیگری به این اطلاعات دسترسی نداشته است. همچنین قبل از پاسخ‌گویی آن‌ها به سؤالات پژوهش در مورد جنبه‌های مختلف رازداری در پژوهش توضیحاتی داده و به آن‌ها این اطمینان داده شد که از این اطلاعات تنها برای استفاده برای اهداف این پژوهش مورد استفاده قرار خواهد گرفت. این افراد بر اساس مقیاس مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی و با استفاده از نقطه برش در دو گروه با اعتیاد به پورنوگرافی (۱۰۰ نفر) و بدون اعتیاد به پورنوگرافی (۱۰۰ نفر) قرار گرفتند. برای تحلیل اطلاعات پژوهش نیز از تحلیل تمیز و نرم‌افزار SPSS 26 استفاده شده است. تحلیل تمیز که مشابه تحلیل رگرسیون چندگانه است، شامل دو یا چند متغیر پیش‌بین کمی و یک متغیر ملاک از نوع طبقه‌ای است. معادله تحلیل تمیز از نمره‌های متغیرهای پیش‌بین یک فرد برای پیش‌بینی طبقه‌ای که فرد به آن تعلق دارد استفاده می‌کند. به عبارت دیگر، این معادله بر اساس ارتباط میان متغیرهای مورد مطالعه، بین دو گروه از مردان با اعتیاد به پورنوگرافی و مردان بدون اعتیاد به پورنوگرافی تفکیک قائل می‌شود.

ابزار سنجش

مقیاس مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی (PPCS): این مقیاس یک ابزار ۱۸ سؤالی است که توسط بوث، نو-کایرلی، زیلا، گریفتز، دیمیتروویس و اروس (۲۰۱۸) برای ارزیابی میزان استفاده افراد از پورنوگرافی در طی ۶ ماه گذشته طراحی شده است. و افراد پاسخ‌های خود را بر روی یک طیف لیکرت ۷ درجه‌ای از ۱ (هرگز) تا ۷ (همیشه) مشخص می‌کنند. این مقیاس رفتارهای اعتیادی نسبت به پورنوگرافی را بر اساس ۶ خرده مقیاس؛ وضوح و بارز بودن، تحمل و تاب‌آوری، تغییر خلق و خوی، عود و بازگشت، کناره‌گیری و تعارض مورد سنجش قرار می‌دهد. حداقل نمره در این مقیاس ۱۸ و حداکثر نمره نیز ۱۲۶ می‌باشد؛ و همچنین نمره ۷۶ در این مقیاس به عنوان نقطه برش در نظر گرفته شده است. بوث و همکاران (۲۰۱۸)، ضریب پایایی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۳ برآورد کرده و همچنین روایی آن را بر اساس تحلیل عاملی تأییدی ($GFI = 0/97$ و $RMSEA = 0/06$) گزارش کرده‌اند. در پژوهش سیدهاشمی، حسین‌زاده و حسین‌آبادی (۱۳۹۸)، ضریب پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های وضوح و بارز بودن،

1- Foubert, & Bridges

2- De Heer, Prior, & Hegg

3- Lambert, Negash, Stillman, Olmstead, & Fincham

4- discriminant analysis

5- Problematic Pornography Consumption Scale (PPCS)

6- Bóthe, Tóth-Király, Zsila, Griffiths, Demetrovics, & Orosz

تحمل و تاب‌آوری، تغییر خلق و خوی، عود و بازگشت، کناره‌گیری، تعارض و کل مقیاس به ترتیب ۰/۷۱، ۰/۸۴، ۰/۸۰، ۰/۸۸، ۰/۸۰، ۰/۶۸ و ۰/۹۴ گزارش شده است. همچنین سیدهاشمی و همکاران (۱۳۹۸) روایی آن را بر اساس تحلیل عاملی تأییدی (GFI = ۰/۹۸ و $\alpha = ۰/۰۵$ RMSEA) گزارش کرده‌اند. در پژوهش حاضر نیز پایایی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ، ۰/۹۳ محاسبه شده است.

مقیاس خانواده اصلی (FOO): این مقیاس در واقع یکی از خرده مقیاس‌های، مقیاس ارتباط بوده که توسط بازبی، هولمن و تانیگوچی (۲۰۰۱) طراحی شده و کیفیت ارتباط و روابط افراد را در زمینه‌های فردی، خانوادگی، فرهنگی و زوجی را ارزیابی می‌کند. که در پژوهش حاضر برای سنجش کیفیت ارتباطی خانواده اصلی صرفاً از خرده مقیاس روابط خانواده اصلی فرد استفاده خواهد شد. شامل ۷ سؤال بوده و پاسخ‌دهندگان می‌توانند پاسخ خود را بر روی یک طیف لیکریت ۵ درجه‌ای، از ۱ (کاملاً مخالف) تا ۵ (کاملاً موافق) مشخص کنند. برای محاسبه نمرات کل، سوالات ۴، ۵ و ۶ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. حداقل نمره آن ۷ و حداکثر نیز ۳۵ می‌باشد، که نمره بالاتر نشان دهنده درک کلی کیفیت خانواده در زمینه ارتباطی است. در پژوهش آستل و همکاران (۲۰۲۰) ضریب پایایی کیفیت خانواده اصلی را با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۹ برآورد کرده‌اند. همچنین بازبی و همکاران (۲۰۰۱) ضرایب همبستگی بین این مقیاس با مقیاس‌های رضایت زناشویی و ارتباطات را به ترتیب ۰/۵۸ و ۰/۵۲ - محاسبه کرده که روایی آن را تأیید می‌کند. این ابزار برای اولین بار در ایران مورد استفاده قرار گرفته و توسط پژوهش‌گران ترجمه و هنجاریابی شده است. در پژوهش حاضر روایی این مقیاس بر اساس تحلیل عاملی تأییدی (GFI = ۰/۹۵ و RMSEA = ۰/۰۶) و پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ، ۰/۷۵ محاسبه شده است.

مقیاس ترس از صمیمیت (FIS): این مقیاس یک ابزار ۳۵ سؤالی است که توسط دسکاتنر و ثلن (۱۹۹۰) برای ارزیابی ترس از صمیمیت در روابط نزدیک و رمانتیک طراحی شده است. افراد پاسخ‌های خود را بر روی یک طیف لیکریت پنج درجه‌ای از ۱ (اصلاً اینطور نیست) تا ۵ (کاملاً اینطور هستم) مشخص می‌کنند. حداقل و حداکثر نمره فرد در این مقیاس به ترتیب ۳۵ و ۱۷۵ می‌باشد، که نمره بالاتر نشان دهنده ترس از صمیمیت بیشتر فرد می‌باشد. برای محاسبه نمره کل این مقیاس، سوالات ۳، ۶، ۷، ۸، ۱۰، ۱۴، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۱، ۲۲، ۲۵، ۲۷، ۲۹ و ۳۰ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. دسکاتنر و ثلن (۱۹۹۱) در پژوهش خود با استفاده از آلفای کرونباخ، ضریب پایایی این مقیاس را ۰/۹۱ برآورد کرده و همچنین ضرایب همبستگی بین این مقیاس با مقیاس‌های تنهایی و خودافشاگری را به ترتیب ۰/۴۸ و ۰/۵۵ - محاسبه کرده که روایی آن را تأیید می‌کند. ضریب پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ در پژوهش عبدالله‌خوانی و بشارت (۱۳۹۹) به ترتیب برای مردان ۰/۹۰ و برای زنان ۰/۸۹ به دست آمده است. همچنین بشارت (۱۳۹۰) ضرایب همبستگی بین این مقیاس با مقیاس‌های نامنی رمانتیک، مشکلات زناشویی و درماندگی رواشناختی را به ترتیب ۰/۴۵، ۰/۴۸ و ۰/۵۱ محاسبه کرده که روایی آن را تأیید می‌کند. در پژوهش حاضر نیز پایایی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ، ۰/۹۲ محاسبه شده است.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر، میانگین و انحراف استاندارد سنی افراد دارای اعتیاد به پورنوگرافی به ترتیب ۲۴/۴۸ و ۲/۴۷ و میانگین و انحراف استاندارد سنی افراد بدون اعتیاد به پورنوگرافی به ترتیب ۲۴/۸۳ و ۴/۲۲ بود. در گروه افراد دارای اعتیاد به پورنوگرافی ۷۷ نفر (۷۷٪) مجرد و ۲۳ نفر (۲۳٪) متأهل و در گروه افراد بدون اعتیاد به پورنوگرافی ۵۵ نفر (۵۵٪) مجرد و ۴۵ نفر (۴۵٪) متأهل بودند. در گروه افراد دارای اعتیاد به پورنوگرافی ۶۷ نفر (۶۷٪) بی‌کار و ۳۳ نفر (۳۳٪) شاغل و در گروه افراد بدون اعتیاد به پورنوگرافی ۶۸ نفر (۶۸٪) بی‌کار و ۳۲ نفر (۳۲٪) شاغل بودند.

جدول ۱، میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پیش‌بین کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت گروه‌های با اعتیاد به پورنوگرافی، بدون اعتیاد به پورنوگرافی و کل افراد را نشان می‌دهد.

1- Family Of Origin (FOO)
2- RELATE
3- Busby, Holman, & Taniguchi
4- Fear-of-Intimacy Scale (FIS)
5- Descutner, & Thelen

پیش‌بینی تمایزی اعتیاد به پورنوگرافی: بر اساس کیفیت ارتباطی خانواده‌ی اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت
Differential Prediction Addiction: Based on the Quality of Communication in Family of Origin and Difficulties in Intimacy

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پیش‌بین برای افراد دارای اعتیاد به پورنوگرافی، بدون اعتیاد به پورنوگرافی و کل

کل	گروه بدون اعتیاد به پورنوگرافی		گروه دارای اعتیاد به پورنوگرافی		متغیرهای پیش‌بین
	SD	M	SD	M	
۸/۷۳	۱۹/۵۰	۸/۰۷	۲۳/۲۷	۷/۷۰	کیفیت ارتباطی خانواده اصلی
۳۹/۳۱	۹۹/۱۳	۲۶/۹۸	۷۵/۶۸	۳۵/۶۰	مشکلات در برقراری صمیمیت

همچنین جهت بررسی پیش‌فرض نرمال بودن متغیرها از شاخص‌های کجی و کشیدگی استفاده شد. شاخص‌های کجی و کشیدگی برای بررسی مفروضه نرمال بودن متغیر کیفیت ارتباطی خانواده اصلی ($SK=۰/۲۷۱$, $Ku=-۱/۲۷۸$) و برای مشکلات در برقراری صمیمیت ($SK=۰/۲۹۵$, $Ku=۰/۹۷۶$) می‌باشد. که با توجه به معیار نرمال بودن، متغیرهای پژوهش همگی دارای قدرمطلق ضریب کجی کمتر از ۳ و قدرمطلق ضریب کشیدگی کمتر از ۱۰ هستند و از این رو فرض تخطی از نرمال بودن داده‌های پژوهش قابل مشاهده نمی‌باشد. بر اساس یکی از مفروضه‌های نرمال بودن توزیع در تحلیل ممیز، بین متغیرهای پیش‌بین پژوهش نباید همبستگی بالاتر از ۰/۹۰ وجود داشته باشد، که بر اساس یافته‌ها، همبستگی بین متغیرهای احساس شرم و خودشیفتگی ($r=-۰/۴۰$, $p<۰/۰۱$) بوده که پایین‌تر از این میزان قرار دارد. همچنین یکی دیگر از مفروضه‌هایی که باید در آزمون تحلیل ممیز رعایت شود، برابری واریانس متغیرها در سطوح متغیر ملاک است. جهت سنجیدن این امر از آزمون باکس، برای سنجش برابری ماتریس کوواریانس استفاده شد. که بر اساس یافته‌ها مقدار شاخص باکس، آماره F ، درجه آزادی ۱، درجه آزادی ۲ و سطح معناداری به ترتیب برابر است با ($BM=۹/۹۹$, $FA=۳/۲۹$, $df1=۳$, $df2=۷۰۵۶۷۲۰/۰۰۰$). $P=۰/۰۲$ که این آزمون معنادار می‌باشد، اما با توجه به برابر بودن تعداد اعضا در دو گروه می‌توان از این پیش‌فرض گذر کرد. جدول ۲، خلاصه یافته‌های تحلیل ممیز به روش گام‌به‌گام همراه با لامبدای ویلکز دو متغیر پیش‌بین کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت را نشان می‌دهد.

جدول ۲. خلاصه یافته‌های تحلیل ممیز به روش گام‌به‌گام همراه با لامبدای ویلکز دو متغیر پیش‌بین

مرحله	متغیرهای وارد شده	لامبدای ویلکز	درجه آزادی			آماره	F دقیق		معناداری
			۱	۲	۳		درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	
۱	مشکلات در برقراری صمیمیت	۰/۶۴	۱	۱	۱۹۸	۱۱۰/۲۴	۱	۱۹۸	۰/۰۰۱
۲	کیفیت ارتباطی خانواده اصلی	۰/۵۹	۲	۱	۱۹۸	۶۵/۹۷	۲	۱۹۷	۰/۰۰۱

همان‌گونه که در جدول ۲ قابل مشاهده است، به ترتیب قدرت تمیز متغیرهای کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت به‌خوبی توانایی پیش‌بینی و تمیز عضویت گروهی اعتیاد به پورنوگرافی را دارا بوده و آماره F برای هر دو متغیر کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت معنادار می‌باشد ($P<۰/۰۱$). برای دستیابی به تابعی که به بهترین شکل بتواند دو گروه افراد دارای اعتیاد به پورنوگرافی و بدون اعتیاد به پورنوگرافی را از یکدیگر تفکیک دهد، از روش گام‌به‌گام استفاده شده که نتایج آن در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. خلاصه یافته‌های تابع ممیز متعارف به روش گام‌به‌گام

شاخص‌ها	تعداد تابع	مقدار ارزش ویژه	درصد واریانس	همبستگی زیربنایی	مجدور آتا	لامبدای ویلکز	مجدور کای	درجه آزادی	معناداری تابع ممیز	مرکزواره داده‌ها		گروهی	درصد صحت پیش‌بینی عضویت	ضریب کاپا	سطح معناداری ضریب کاپا
										بدون اعتیاد به پورنوگرافی	دارای اعتیاد به پورنوگرافی				
مقادیر	۱	۰/۶۷	۱۰۰	۰/۶۳	۰/۴۰	۰/۵۹	۱۰۱/۰۰	۲	۰/۰۰۱	۰/۸۱۴	۰/۸۱۴	٪۷۷	۰/۵۴	۰/۵۴	۰/۰۰۱

همان‌گونه که در جدول ۳ قابل مشاهده است، با توجه به مقدار لامبدای کوچک و مجذور کای بالا و معنادار، تابع ممیز به دست آمده از قدرت تشخیصی خوبی برای تبیین واریانس متغیر ملاک یعنی گروه دارای اعتیاد به پورنوگرافی و بدون اعتیاد به پورنوگرافی برخوردار است.

در تحلیل تمایز، تعدادی متغیر به عنوان متغیر پیش‌بین قرار می‌گیرند که البته تمام این متغیرها از ارزش یکسانی در پیش‌بینی عضویت گروهی افراد برخوردار نیستند. برای تشخیص میزان ارزش هر متغیر، دو دسته ضرایب استاندارد و ساختاری برای هر متغیر محاسبه و استفاده می‌شود. همچنین برای تشکیل دادن تابع مورد نظر، به ضرایب غیراستاندارد و عدد ثابت نیاز خواهد بود. برای تشکیل دو تابع به منظور محاسبه احتمال تعلق هر متغیر به هر کدام از گروه‌ها نیز نیاز به محاسبه ضرایب طبقه‌بندی است. که نتایج ضرایب استاندارد، غیراستاندارد، ساختاری و طبقه‌بندی متغیرها در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. ضرایب استاندارد، ضرایب غیراستاندارد، ضرایب ساختاری و ضرایب طبقه‌بندی به روش گام‌به‌گام

ضریب طبقه‌بندی		ضریب ساختاری	ضریب غیراستاندارد	ضریب استاندارد	متغیرهای پیش‌بین
بدون اعتیاد به پورنوگرافی	دارای اعتیاد به پورنوگرافی				
۰/۳۷	۰/۳۴	-۰/۵۸	-۰/۰۵	-۰/۴۱	کیفیت ارتباطی خانواده اصلی
۱/۸۶	۱/۹۷	۰/۹۱	۰/۰۲	۰/۸۲	مشکلات در برقراری صمیمیت
-۹/۷۰	-۱۲/۲۴		-۱/۵۵		عدد ثابت

همان‌گونه که در جدول ۴ قابل مشاهده است، با توجه به ضرایب استاندارد، متغیر مشکلات در برقراری صمیمیت قدرت بیشتری در تمایز گروه‌های دارای اعتیاد به پورنوگرافی و بدون اعتیاد به پورنوگرافی را دارا می‌باشد و این ارتباط به صورت مثبت است ($\beta=0/82$). همچنین با توجه به جدول ۴ ضریب استاندارد متغیر کیفیت ارتباطی خانواده اصلی نیز از توان پیش‌بینی‌کنندگی خوبی برخوردار بوده که البته این ارتباط به صورت منفی می‌باشد ($\beta=-0/41$).

جدول ۵ پیش‌بینی احتمال عضویت گروهی و نمره‌های ممیز برای سه فرد دارای اعتیاد به پورنوگرافی و سه فرد بدون اعتیاد به پورنوگرافی را به عنوان نمونه‌ای از کل اعضای حاضر در پژوهش نشان می‌دهد.

جدول ۵. پیش‌بینی عضویت گروهی و نمره‌های ممیز برای سه فرد دارای اعتیاد به پورنوگرافی و سه فرد بدون اعتیاد به پورنوگرافی

ردیف	گروه واقعی	گروه پیش‌بینی شده	احتمال تعلق به گروه با اعتیاد به پورنوگرافی	احتمال تعلق به گروه بدون اعتیاد به پورنوگرافی	نمره ممیز
۱۰	با اعتیاد	با اعتیاد	۰/۹۵	۰/۰۵	۱/۸۳
۵۱	با اعتیاد	با اعتیاد	۰/۹۲	۰/۰۸	۱/۵۲
۸۶	با اعتیاد	بدون اعتیاد	۰/۷۲	۰/۲۸	-۰/۶۰
۱۱۲	بدون اعتیاد	بدون اعتیاد	۰/۱۸	۰/۸۲	-۰/۹۵
۱۶۳	بدون اعتیاد	بدون اعتیاد	۰/۱۲	۰/۸۸	-۱/۲۰
۱۸۱	بدون اعتیاد	با اعتیاد	۰/۶۴	۰/۳۶	۰/۳۵

پیش‌بینی تمایزی اعتیاد به پورنوگرافی: بر اساس کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت
Differential Prediction Addiction: Based on the Quality of Communication in Family of Origin and Difficulties in Intimacy

همان‌گونه که در جدول ۵ مشخص شده است، از بین سه فرد با اعتیاد به پورنوگرافی موارد ۱۰ و ۵۱ گروه واقعی و پیش‌بینی‌شده آن‌ها یکسان است، اما گروه واقعی و پیش‌بینی‌شده مورد ۸۶ یکسان نیست. از بین سه فرد بدون اعتیاد به پورنوگرافی موارد ۱۱۲ و ۱۶۳ گروه واقعی و پیش‌بینی‌شده آن‌ها یکسان است اما گروه واقعی و پیش‌بینی‌شده مورد ۱۸۱ یکسان نیست. در جدول ۶، نتایج آزمون برابری میانگین گروه افراد دارای اعتیاد به پورنوگرافی و بدون اعتیاد به پورنوگرافی ارائه شده است.

جدول ۶. آزمون برابری میانگین گروه افراد دارای اعتیاد به پورنوگرافی و افراد بدون اعتیاد به پورنوگرافی

مقیاس‌ها	لامبدای ویلکز	آماره F	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	معناداری
کیفیت ارتباطی خانواده اصلی	۰/۸۱	۴۵/۶۲	۱	۱۹۸	۰/۰۰۱
مشکلات در برقراری صمیمیت	۰/۶۴	۱۱۰/۲۴	۱	۱۹۸	۰/۰۰۱

همان‌گونه که در جدول ۶ قابل مشاهده است و با توجه به نتایج آن در آزمون برابری میانگین‌ها، ضریب لامبدای کوچک و مقدار F بزرگ و سطح معناداری مربوط به آن، مشخص می‌سازد که تفاوت بین دو گروه افراد با اعتیاد به پورنوگرافی و افراد بدون اعتیاد به پورنوگرافی در متغیرهای کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت معنادار می‌باشد ($P < 0/01$). همچنین در جدول ۷ نتایج آزمون‌های تحلیل ممیز برای هر متغیر پیش‌بین به تفکیک ارائه شده است.

جدول ۷. نتایج آزمون‌های تحلیل ممیز تفکیکی

تعداد تابع	مقدار ارزش ویژه	درصد واریانس	همبستگی زیربنایی	لامبدای ویلکز	مجموعه کلی	درجه آزادی	معنی‌داری تابع ممیز	ضریب غیر استاندارد	عدد ثابت	ضریب پایا	معناداری ضریب پایا	مرکزواره داده‌ها
۱	۰/۲۳	۱۰۰	۰/۴۳	۰/۸۱	۴/۹۵	۱	۰/۰۱	۰/۱۲	-۲/۴۷	۰/۴۴	۰/۰۰۱	دارای اعتیاد به پورنوگرافی
۱	۰/۲۳	۱۰۰	۰/۴۳	۰/۸۱	۴/۹۵	۱	۰/۰۱	۰/۱۲	-۲/۴۷	۰/۴۴	۰/۰۰۱	بدون اعتیاد به پورنوگرافی
۱	۰/۵۵	۱۰۰	۰/۵۹	۰/۶۴	۸/۴۱	۱	۰/۰۱	۰/۰۳	-۳/۱۳	۱/۵۵	۰/۰۰۱	دارای اعتیاد به پورنوگرافی
۱	۰/۵۵	۱۰۰	۰/۵۹	۰/۶۴	۸/۴۱	۱	۰/۰۱	۰/۰۳	-۳/۱۳	۱/۵۵	۰/۰۰۱	بدون اعتیاد به پورنوگرافی

همان‌گونه که در جدول ۷ دیده می‌شود، مشخص شده است که با توجه به لامبدای کوچک و سطح معناداری ($P < 0/01$)، توابع متغیرهای کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت معنادار بوده و این توابع به صورت جداگانه نیز از قدرت تشخیص و تفکیک برای تبیین متغیر ملاک یعنی عضویت گروهی در دو سطح افراد دارای اعتیاد به پورنوگرافی و بدون اعتیاد به پورنوگرافی برخوردار هستند. همچنین با توجه به نتایج آزمون برابری میانگین‌ها و نتایج تحلیل ممیز تفکیکی مشخص می‌گردد که دو آزمون یکسان می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی سطح توان متغیرهای کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت در پیش‌بینی اعتیاد به پورنوگرافی مردان بود. با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر و نتایج آزمون برابری میانگین و تحلیل ممیز تفکیکی، متغیر کیفیت ارتباطی خانواده با اعتیاد به پورنوگرافی رابطه منفی معناداری دارد. به نحوی که با توجه به آن می‌توان تفاوت معناداری را بین دو گروه اعتیاد به پورنوگرافی و بدون اعتیاد به پورنوگرافی متصور شد. و می‌تواند عضویت گروهی اعتیاد به پورنوگرافی را پیش‌بینی کند. این یافته

همسو با پژوهش‌های آستل و همکاران (۲۰۲۰) و قوی‌دل، کاظمی و نیک‌منش^۱ (۲۰۱۲) همسو بوده که هرکدام به نوبه خود نشان داده‌اند که کیفیت ارتباطی خانواده و محیط خانوادگی در استفاده فرد از پورنوگرافی نقش دارد. در تبیین این یافته می‌توان بیان کرد که کیفیت ارتباطی خانواده باعث شده تا والدین وقت بیشتری را برای در ارتباط بودن با سایر اعضا در نظر گرفته و این مسئله را برای خانواده امری حیاطی تلقی کنند. که این موضوع باعث بیشتر شدن رفتارهای نظارتی والدین نسبت به فرزندان خانواده، رفتارهای حمایتی در مواقع مختلف و همچنین برقراری ارتباط خوب با فرزند باعث شده تا آن‌ها بتوانند در مورد مسائل مختلف از جمله مسائل جنسی با فرزندان خود صحبت کرده و به آن‌ها آگاهی‌های لازم در این زمینه را منتقل کنند (دِگراف، ون‌وسنییک، وورتمن و میس،^۲ ۲۰۱۱). والدینی که آزادی و وقت بیشتری را برای فرزندان خود می‌گذارند می‌توانند از این طریق کیفیت رابطه با فرزندان را ارتقا داده و با آن‌ها روابط صمیمانه‌ای را شکل دهند که در این صورت آن‌ها در سنین مختلف مسائل مختلف را به فرزندان منتقل کرده و متقابلاً فرزندان نیز مسائل پیش آمده برای خود را با والدین در میان گذاشته و از آن‌ها حمایت و راهنمایی دریافت می‌کنند (آستل و همکاران، ۲۰۲۰). شکل‌گیری این رابطه حسنه بین والد و فرزند موجب شده تا فرد از سبک دلبستگی ایمن برخوردار شده و این سبک را در روابط بعدی‌اش نیز تکرار کند. روابط افراد دلبسته ایمن طولانی‌تر و رضایت‌بخش‌تر بوده و همچنین آن‌ها تعهد بیشتری به روابط خود دارند، قویاً اعتقاد دارند که شرکایشان برای پاسخ‌گویی به خواسته‌ها و نیازهایشان در دست‌شان هستند و بدین وسیله از آرامش و اعتماد به نفس بیشتری برخوردار می‌باشند (توآین،^۳ ۲۰۱۵). مجموعه این صفات و ویژگی‌ها باعث می‌شود که این افراد در زندگی خود آرامش، اطمینان خاطر و حمایت داشته باشند، و این موارد بر خلاف تجربیات عاطفی منفی کاربران پورنوگرافی است که معمولاً مشکلات بین فردی و استرس فراوان داشته و احساس تنهایی می‌کنند که باعث می‌شود در زندگی آرامش کمی را تجربه کرده و نسبت به روابط دید منفی داشته باشند و به نوبه خود به دنبال تجارب تغییردهنده خلق‌خوی بوده تا از این طریق نیاز فطری خود به دلبستگی و آغوشی امن را در رابطه با دیگری برآورده کنند (راینت،^۴ ۲۰۱۲). وجود ارتباطی خوب و با کیفیت بین فرد با اعضای خانواده و خصوصاً والدین، ارتباط متقابل آن‌ها با وی و همچنین روابط دیگر اعضای خانواده با یکدیگر باعث شده تا جو خانواده، جوی صمیمانه و مملو از آرامش برای فرد باشد و بتواند نیازها و خواسته‌های مختلف خود را در این محیط مطرح کرده و پاسخی مناسب دریافت کند. در صورت نبود این فضای ایمن که نیازهای فرد مطرح و تأمین شود، وی برای تأمین آن‌ها به مسیرهای ثانویه انحراف پیدا کرده، ارتباطات نزدیک را منفی ارزیابی کرده و در صدد جبران آن با مواردی مثل پورنوگرافی بر می‌آید.

همچنین با توجه نتایج آزمون برابری میانگین و تحلیل ممیز تفکیکی مربوط به متغیر مشکلات در برقراری صمیمیت، این متغیر با اعتیاد به پورنوگرافی رابطه مثبت معناداری دارد. به‌نحوی که با توجه به آن می‌توان تفاوت معناداری را بین دو گروه اعتیاد به پورنوگرافی و بدون اعتیاد به پورنوگرافی متصور شد. و می‌تواند عضویت گروهی اعتیاد به پورنوگرافی را پیش‌بینی کند. این یافته همسو با پژوهش‌های واینستین و همکاران (۲۰۱۵) و افراتی و آماچای-همبرگر^۵ (۲۰۲۰) بوده که نشان داده‌اند افرادی که به میزان زیادی از پورنوگرافی استفاده می‌کنند از جنبه‌های مختلفی در برقراری صمیمیت و ارتباط نزدیک مشکل داشته و در این زمینه نقص دارند. در تبیین این یافته می‌توان بیان کرد که استفاده از پورنوگرافی محل و مانعی مخرب در راه ایجاد کسب امنیت در روابط نزدیک و صمیمانه است. استفاده از پورنوگرافی مستلزم این است که افراد در روابط خود با شرکایشان ارتباط چندانی برقرار نکنند، در نتیجه نیازهای خویش و استفاده خود از پورنوگرافی را نیز مخفی می‌کنند (تارور،^۶ ۲۰۱۰). استفاده از پورنوگرافی به افراد دارای دلبستگی ناایمن این اجازه را می‌دهد که تا سطحی نسبی از رضایت عاطفی و جنسی را تجربه کرده، بدون این که بخواهند با فردی صمیمی شده و یا خود را در خطر تجربه طرد شدن بین فردی قرار دهند. مردانی که دارای دلبستگی ناایمن بوده و متعاقب با آن از صمیمی شدن می‌هراسند، احتمالاً بیشتر از پورنوگرافی استفاده می‌کنند زیرا وسیله‌ای است که می‌شود از طریق آن خود را از لحاظ عاطفی از دیگری جدا کرده و در عین حال انرژی و هیجان را به فعالیت‌هایی متمرکز کند که بخشی از واقعیت موجود یا رابطه نیست. بر خلاف شریک زندگی، پورنوگرافی همواره به نیازهای فرد پاسخ مثبت داده و با تنظیم افکار، احساسات و عواطف نامطلوب، خلق‌خوی فرد را تغییر می‌دهد (زمانسکی و استوارت-ریچاردسون،^۷ ۲۰۱۴). ترس از صمیمیت

1- Ghavidel, Kazemi, & Nikmanesh

2- De Graaf, Vanwesenbeeck, Woertman, & Meeus

3- Twine

4- Reinert

5- Efrati, & Amichai-Hamburger

6- Tarver

7- Szymanski, & Stewart-Richardson

پیش‌بینی تمایزی اعتیاد به پورنوگرافی: بر اساس کیفیت ارتباطی خانواده اصلی و مشکلات در برقراری صمیمیت
Differential Prediction Addiction: Based on the Quality of Communication in Family of Origin and Difficulties in Intimacy

و متعاقباً احتمال به طرد شدن از جانب دیگری باعث شده تا فرد در برقراری رابطه‌ای نزدیک و صمیمانه با دیگری تردید داشته و بخواهد این خلأ را به‌وسیله یک جایگزین پر کند. این ترس باعث شده تا فرد نتواند آن نیازهای عاطفی لازم را از روابط خویش دریافت کرده و در جای دیگری به دنبال آن‌ها باشد، جایی که بدون ترس از طرد شدن احتمالی بتواند با آن ارتباط برقرار کرده و بدین وسیله برخی کمبودهای خود را جبران کند. در این بین پورنوگرافی با دارا بودن ویژگی‌هایی مثل برطرف کردن نیاز آنی فرد، عدم برقراری رابطه‌ای واقعی و عدم ترس از طرد شدن احتمالی، فرد را به طرف خود جذب می‌کند.

با توجه به نتایج به‌دست آمده در پژوهش حاضر، به‌نظر می‌رسد که کیفیت ارتباط در خانواده و وجود مشکل در مسیر برقراری روابط صمیمانه از جمله عواملی هستند که در مسئله اعتیاد به پورنوگرافی نقش دارند که می‌تواند موجب سوق پیدا کردن و تمایل هر چه بیشتر افراد برای استفاده از محتواهای پورنوگرافی شود. وجود این عوامل باعث شده تا فرد روابط نزدیک را بدون کیفیت ارزیابی کرده که در آن خواسته‌ها و نیازهایش برآورده نمی‌گردد، در نتیجه تمایل او به برقراری ارتباطات بافاصله و عاری از صمیمیت (همچون ارتباط با پورن) افزایش پیدا می‌کند.

پژوهش حاضر نیز همچون سایر پژوهش‌ها در مراحل انجام خود با برخی محدودیت‌ها همراه بوده که در پژوهش‌های آتی باید به آن‌ها توجه داشت. اولین مورد اینکه، در این پژوهش تنها مردان مورد بررسی قرار گرفته‌اند و از این نظر برای تعمیم نتایج به هر دو جنس محدودیت وجود دارد. دومین مورد نیز اینکه این پژوهش به شهر تهران محدود می‌باشد، بنابراین در تعمیم آن به مردان شهرهای دیگر باید جانب احتیاط را رعایت کرد. پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آینده وضعیت زنان نیز مورد بررسی قرار گرفته تا امکان مقایسه بین جنسیتی نیز فراهم شده و تصویر جامع‌تری از این مسئله به دست آید. همچنین پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌هایی مشابه در دیگر شهرها نیز صورت گرفته تا گستره تعمیم این نتایج مشخص شود.

منابع

- بشارت، م. ع. (۱۳۹۰). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ترس از صمیمیت. گزارش پژوهشی، دانشگاه تهران.
- سیدهاشمی، س. ق.، حسین‌زاده، ش.، و حسین‌آبادی، م. (۱۳۹۸). درستی‌آزمایی و قابلیت اعتماد نسخه فارسی مقیاس استفاده مشکل‌زا از پورنوگرافی در میان کاربران سایت‌های شبکه‌های اجتماعی. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۸(۷۵)، ۳۶۳-۳۷۲.
- عبدالله‌خانی، ش.، و بشارت، م. ع. (۱۳۹۹). نقش واسطه‌ای ترس از صمیمیت در رابطه بین آسیب‌های دلبستگی و اختلال‌های جنسی. *مجله روانشناسی تحولی: روانشناسان ایرانی*، ۱۶(۶۳)، ۲۶۳-۲۷۶.
- Astle, S., Leonhardt, N., & Willoughby, B. (2020). Home base: Family of origin factors and the debut of vaginal sex, anal sex, oral sex, masturbation, and pornography use in a national sample of adolescents. *The Journal of Sex Research*, 57(9), 1089-1099.
- Borgogna, N. C., McDermott, R. C., Berry, A. T., & Browning, B. R. (2020). Masculinity and problematic pornography viewing: The moderating role of self-esteem. *Psychology of Men & Masculinities*, 21(1), 81-94.
- Bóthe, B., Tóth-Király, I., Zsila, Á., Griffiths, M. D., Demetrovics, Z., & Orosz, G. (2018). The development of the problematic pornography consumption scale (PPCS). *The Journal of Sex Research*, 55(3), 395-406.
- Busby, D. M., Holman, T. B., & Taniguchi, N. (2001). RELATE: Relationship evaluation of the individual, family, cultural, and couple contexts. *Family relations*, 50(4), 308-316.
- Caruthers, A. S., Van Ryzin, M. J., & Dishion, T. J. (2014). Preventing high-risk sexual behavior in early adulthood with family interventions in adolescence: Outcomes and developmental processes. *Prevention Science*, 15(1), 59-69.
- De Graaf, H., Vanwesenbeeck, I., Woertman, L., & Meeus, W. (2011). Parenting and adolescents' sexual development in western societies. *European Psychologist*, 16(2), 21-31.
- De Heer, B. A., Prior, S., & Hoeghe, G. (2020). Pornography, masculinity, and sexual aggression on college campuses. *Journal of interpersonal violence*, 1(1), 1-24.
- Descutner, C. J., & Thelen, M. H. (1991). Development and validation of a Fear-of-Intimacy Scale. *Psychological assessment: A journal of consulting and clinical psychology*, 3(2), 218-225.
- Duffy, A., Dawson, D. L., & Das Nair, R. (2016). Pornography addiction in adults: A systematic review of definitions and reported impact. *The Journal of Sexual Medicine*, 13(5), 760-777.
- Efrati, Y., & Amichai-Hamburger, Y. (2020). Are adolescents who consume pornography different from those who engaged in online sexual activities?. *Children and Youth Services Review*, 111(2020), 104843.
- Foubert, J. D., & Bridges, A. J. (2017). Predicting bystander efficacy and willingness to intervene in college men and women: The role of exposure to varying levels of violence in pornography. *Violence against women*, 23(6), 692-706.
- Ghavidel, H. M., Kazemi, Y., & Nikmanesh, Z. (2012). Predictors of Adolescents' Pornography: Level of Sexual Behavior and Family Environment. *Journal of Family and Reproductive Health*, 6(4), 165-168.

- Husain, W., & Qureshi, Z. (2016). Preferences in marital sexual practices and the role of pornography. *Sexologies*, 25(2), 35-41.
- Kraus, S. W., Meshberg-Cohen, S., Martino, S., Quinones, L. J., & Potenza, M. N. (2015). Treatment of compulsive pornography use with naltrexone: A case report. *American Journal of Psychiatry*, 172(12), 1260-1261.
- Kraus, S. W., Sturgeon, J. A., & Potenza, M. N. (2018). Specific forms of passionate attachment differentially mediate relationships between pornography use and sexual compulsivity in young adult men. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 25(4), 380-395.
- Lambert, N. M., Negash, S., Stillman, T. F., Olmstead, S. B., & Fincham, F. D. (2012). A Love that Doesn't Last: Pornography Consumption and Weakened Commitment to One's Romantic Partner. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 31(4), 410-438.
- Lewczuk, K., Wojcik, A., & Gola, M. (2019). Increase in the prevalence of online pornography use—objective data analysis from the period between 2004 and 2016 in Poland.
- Marín, B. V., Kirby, D. B., Hudes, E. S., Coyle, K. K., & Gómez, C. A. (2006). Boyfriends, girlfriends and teenagers' risk of sexual involvement. *Perspectives on Sexual and Reproductive Health*, 38(2), 76-83.
- Marshall, W. L., & Marshall, L. E. (2010). Attachment and intimacy in sexual offenders: An update. *Sexual and Relationship Therapy*, 25(1), 86-90.
- Milas, G., Wright, P., & Štulhofer, A. (2020). Longitudinal assessment of the association between pornography use and sexual satisfaction in adolescence. *The Journal of Sex Research*, 57(1), 16-28.
- Ogan, M., & Hall, M. (2018). The Roles of Social Anxiety and Sexual Communication in Marriage Relationships. *Journal of Student Research*, 12(2), 27-41.
- Perry, S. L. (2020). Is the link between pornography use and relational happiness really more about masturbation? Results from two national surveys. *The Journal of Sex Research*, 57(1), 64-76.
- Peterson, C. M., Peugh, J., Loucks, L., & Shaffer, A. (2018). Emotional maltreatment in family of origin and young adult romantic relationship satisfaction: A dyadic data analysis. *Journal of social and personal relationships*, 35(6), 872-888.
- Pornhub.com. (2019). The 2019 year in review. Retrieved from <https://www.pornhub.com/insights/2019-year-in-review>.
- Price, M. N., & Hyde, J. S. (2011). Perceived and observed maternal relationship quality predict sexual debut by age 15. *Journal of youth and adolescence*, 40(12), 1595-1606.
- Prioste, A., Narciso, I., Gonçalves, M. M., & Pereira, C. R. (2016). Adolescent parents' values: The role played by retrospective perceptions of the family-of-origin. *Journal of Child and Family Studies*, 25(1), 224-231.
- Reinert, D. F. (2012). Use of Internet pornography: Consequences, causes and treatment. *Seminary Journal*, 12(2), 103-106.
- Richardson, E. W., Simons, L. G., & Futris, T. G. (2017). Linking family-of-origin experiences and perpetration of sexual coercion: College males' sense of entitlement. *Journal of child and family studies*, 26(3), 781-791.
- Rohner, R. P., Filus, A., Melendez-Rhodes, T., Kuyumcu, B., Machado, F., Roszak, J., ... & Ashdown, B. K. (2019). Psychological maladjustment mediates the relation between remembrances of parental rejection in childhood and adults' fear of intimacy: A multicultural study. *Cross-Cultural Research*, 53(5), 508-542.
- Rollins, P., Williams, A., & Sims, P. (2018). Family dynamics: Family-of-origin cohesion during adolescence and adult romantic relationships. *Contemporary Family Therapy*, 40(2), 128-137.
- Solomon, M. F. (2009). Attachment repair in couples therapy: A prototype for treatment of intimate relationships. *Clinical Social Work Journal*, 37(3), 214-223.
- Strait, J. G., Sandberg, J. G., Larson, J. H., & Harper, J. M. (2015). The relationship between family-of-origin experiences and sexual satisfaction in married couples. *Journal of Family Therapy*, 37(3), 361-385.
- Szymanski, D. M., & Stewart-Richardson, D. N. (2014). Psychological, relational, and sexual correlates of pornography use on young adult heterosexual men in romantic relationships. *The Journal of Men's Studies*, 22(1), 64-82.
- Tarver, M. (2010). The effects of pornography addiction on marital consent. *Studia Canonica*, 44(2), 343-367.
- Twine, S. (2015). *Attachment and Pornography Use: The Influence of Romantic Attachment Styles, Intimacy, and Pornography Use on Marital Satisfaction*. Liberty University, Lynchburg, Virginia.
- Weinstein, A. M., Zolek, R., Babkin, A., Cohen, K., & Lejoyeux, M. (2015). Factors predicting cybersex use and difficulties in forming intimate relationships among male and female users of cybersex. *Frontiers in psychiatry*, 6(54), 1-8.
- World Health Organization. (2019). *Condoms*. Retrieved from <http://www.who.int/hiv/amds/condoms/en/>
- Wright, P. J., Tokunaga, R. S., Kraus, A., & Klann, E. (2017). Pornography consumption and satisfaction: A meta-analysis. *Human Communication Research*, 43(3), 315-343.